

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทนี้กล่าวถึงอุปกรณ์ เครื่องมือและวัสดุที่ใช้ในงานวิจัย ตลอดจนถึงขั้นตอนและวิธีการทดลอง ตั้งแต่การหาเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับเตรียมฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ การหาอัตราเคลือบของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ การศึกษาสมบัติของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ที่เคลือบได้และที่ผ่านการอบอ่อน โดยสมบัติของฟิล์มบางที่จะศึกษาได้แก่ โครงสร้างผลึก ลักษณะพื้นผิว และสมบัติทางแสง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือและวัสดุที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้คือ

1. ส่วนการเตรียมฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์

1.1 เครื่องเคลือบสุญญากาศ เป็นระบบเคลือบแบบ รีแอคทีฟ ดีซี สเปคเตอร์ริง ออกแบบและสร้างขึ้นโดยห้องปฏิบัติการวิจัยเทคโนโลยีสุญญากาศและฟิล์มบาง ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 เตาอบ เป็นเตาสำหรับอบอ่อนฟิล์มบาง เป็นแบบให้ความร้อนด้วยลวดร้อน อุณหภูมิสูงสุด 1000°C มีชุดควบคุมอุณหภูมิอัตโนมัติ ของห้องปฏิบัติการวิจัยเทคโนโลยีสุญญากาศและฟิล์มบาง ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3 วัสดุที่ใช้ในการทดลอง

1.3.1 เป้าสารเคลือบ (Target) เป็นเป้าไททาเนียม มีความบริสุทธิ์ 99.97 %

1.3.2 วัสดุรองรับ (Substrate) มี 2 ชนิดคือ กระดาษสไลด์ มีลักษณะใส ผิวเรียบและซิลิกอนเวเฟอร์ โดยแผ่นแก้วจะใช้เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางแสง ส่วนซิลิกอนเวเฟอร์ จะใช้ในการศึกษาโครงสร้างผลึกและลักษณะพื้นผิวของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์

1.3.3 แก๊ส (Gas) ประกอบด้วยแก๊ส 2 ชนิดคือ แก๊สอาร์กอนความบริสุทธิ์ 99.999% และแก๊สออกซิเจนความบริสุทธิ์ 99.995% โดยที่แก๊สอาร์กอนจะใช้เป็นแก๊สสเปคเตอร์ริง (Sputtering Gas) ส่วนแก๊สออกซิเจนใช้เป็นแก๊สไวปฏิกิริยา (Reactive Gas)

2. ส่วนการหาลักษณะเฉพาะของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์

2.1 X-Ray Diffractometer สำหรับศึกษาโครงสร้างระดับจุลภาคและเฟส ของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ งานวิจัยนี้ใช้เครื่อง X-Ray Diffractometer รุ่น Rint 2000 (Rigaku Corporation) ของภาควิชาโลหะการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 Atomic Force Microscope สำหรับศึกษาลักษณะพื้นผิวและความหนาของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ งานวิจัยนี้ใช้เครื่อง Atomic Force Microscope รุ่น Nanoscope IV (Veeco Instruments Inc.) ของศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 Spectrophotometer สำหรับวัดค่าการส่งผ่านแสงความยาวคลื่นในช่วง 200-2500 nm งานวิจัยนี้ใช้เครื่อง Spectrophotometer รุ่น UV-VIS-NIR 3100 (Shimadzu Co., Ltd) ของ สาขาวิชาเทคโนโลยีวัสดุ คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

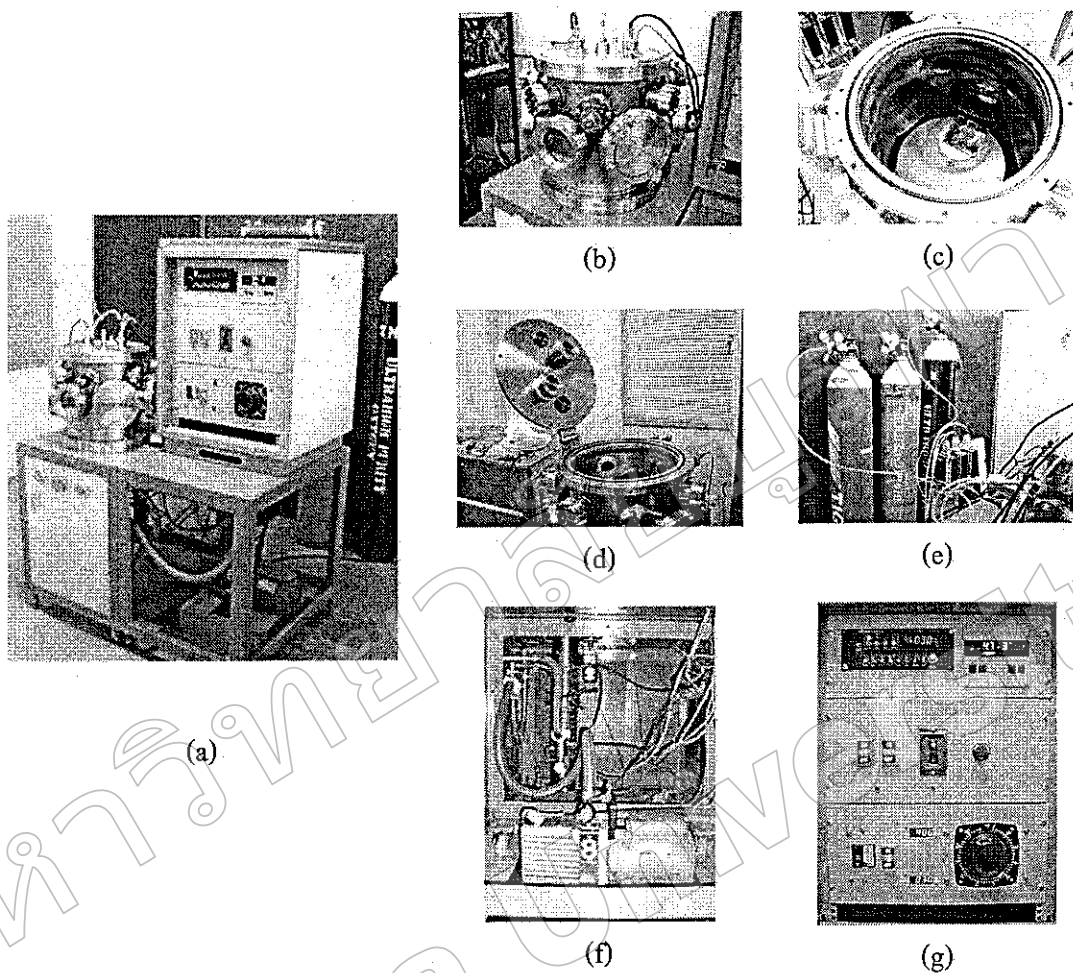
เครื่องเคลือบฟิล์มบางระบบรีแอกทีฟ ดีซี สเป็คเตอรिंग

การเตรียมฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ของงานวิจัยนี้จะใช้เทคนิครีแอกทีฟ ดีซี สเป็คเตอรिंग ซึ่งเป็นกระบวนการเตรียมที่เกิดขึ้นในสุญญากาศ ทั้งนี้เพื่อให้ฟิล์มบางที่มีคุณภาพตามต้องการระบบสุญญากาศของเครื่องเคลือบจะต้องสามารถลดความดันภายในภาชนะสุญญากาศให้ได้ในระดับ 10^{-6} mbar เครื่องเคลือบนี้ออกแบบและสร้างขึ้นโดยห้องปฏิบัติการวิจัยเทคโนโลยีสุญญากาศและฟิล์มบาง ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (ภาพที่ 3-1)

ส่วนประกอบของเครื่องเคลือบระบบสเป็คเตอรिंगที่ใช้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนของระบบสุญญากาศ (Vacuum Part System) และส่วนของระบบการเคลือบ (Coating Part System) มีรายละเอียดดังนี้

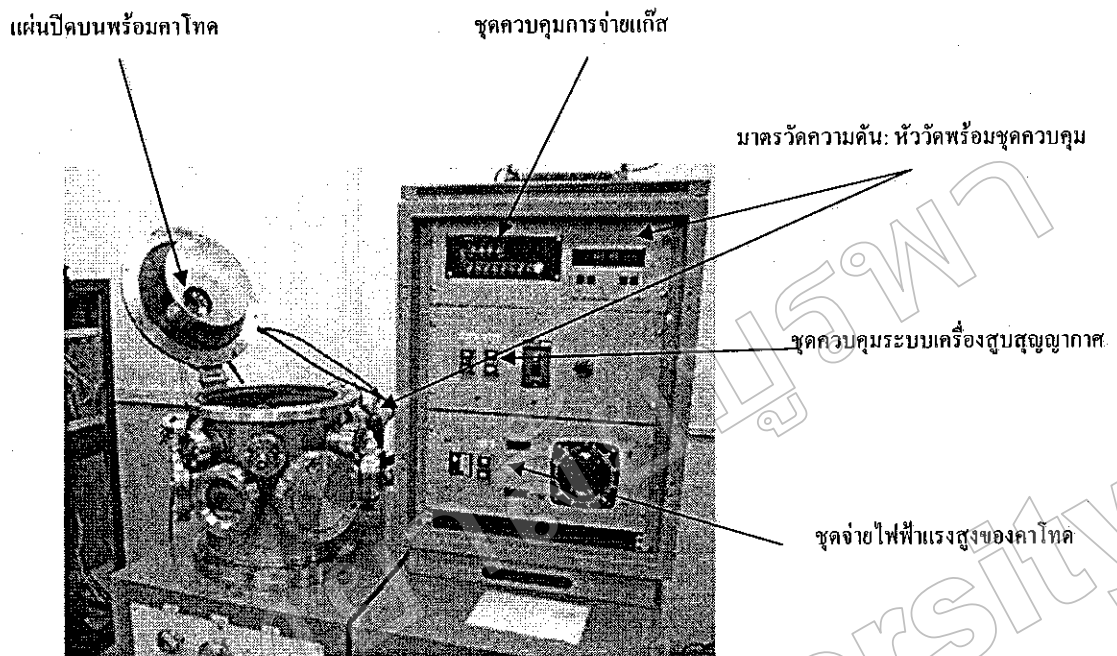
1. ส่วนระบบสุญญากาศ ประกอบด้วย ห้องเคลือบทรงกระบอกทำจาก สเตนเลส มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 310.0 mm สูง 370.0 mm ระบบเครื่องสูบลสุญญากาศของเครื่องเคลือบ ประกอบด้วยเครื่องสูบบแบบเพอร์โอบแบบระบายความร้อนด้วยน้ำและมีเครื่องสูบลโรตารี เป็นเครื่องสูบลท้าย สำหรับการวัดความดันภายในภาชนะสุญญากาศใช้มาตรวัดความดันของ Balzers รุ่น TPG300 โดยใช้หัววัดแบบพิราณี รุ่น TPR010 และหัววัดแบบเพนนิ่งรุ่น IKR050

2. ส่วนระบบการเคลือบ เป็นส่วนสำหรับเตรียมฟิล์มบางโดยการเคลือบบนวัสดุรองรับชนิดต่าง ๆ ประกอบด้วย แมกนีตรอนคาโทด แบบระบายความร้อนด้วยน้ำ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเท่ากับ 54.0 mm จำนวน 2 ชุด ที่ติดตั้งบนแผ่นปิดบน (Top Plate) ของเครื่องเคลือบ พร้อมภาคจ่ายไฟฟ้าแรงสูงกระแสตรงขนาด 1000 V 3 A สำหรับการจ่ายแก๊สที่ใช้ในกระบวนการเคลือบ (แก๊สอาร์กอนและแก๊สออกซิเจน) จะควบคุมด้วยเครื่องควบคุมอัตราไหลของแก๊ส (Mass Flow Controller) ของ MKS ประกอบด้วย ชุดควบคุม และแสดงผลรุ่น Type 247D และใช้ทรานควิเซอร์ รุ่น MASS-FLO Controller

- หมายเหตุ (a) ลักษณะของเครื่องทั้งระบบ
 (b) ภาชนะสุญญากาศ (ห้องเคลือบ)
 (c) ลักษณะภายในภาชนะสุญญากาศ (ห้องเคลือบ)
 (d) แผ่นปิดบนพร้อมติดตั้งค่าโทดขนาด 2 นิ้ว ที่แผ่นปิดบน
 (e) ทรานคิวเซอร์สำหรับจ่ายแก๊สพร้อมแก๊สที่ใช้
 (f) ระบบเครื่องสูบล้างสุญญากาศ
 (g) ชุดควบคุมการทำงานของเครื่องเคลือบ

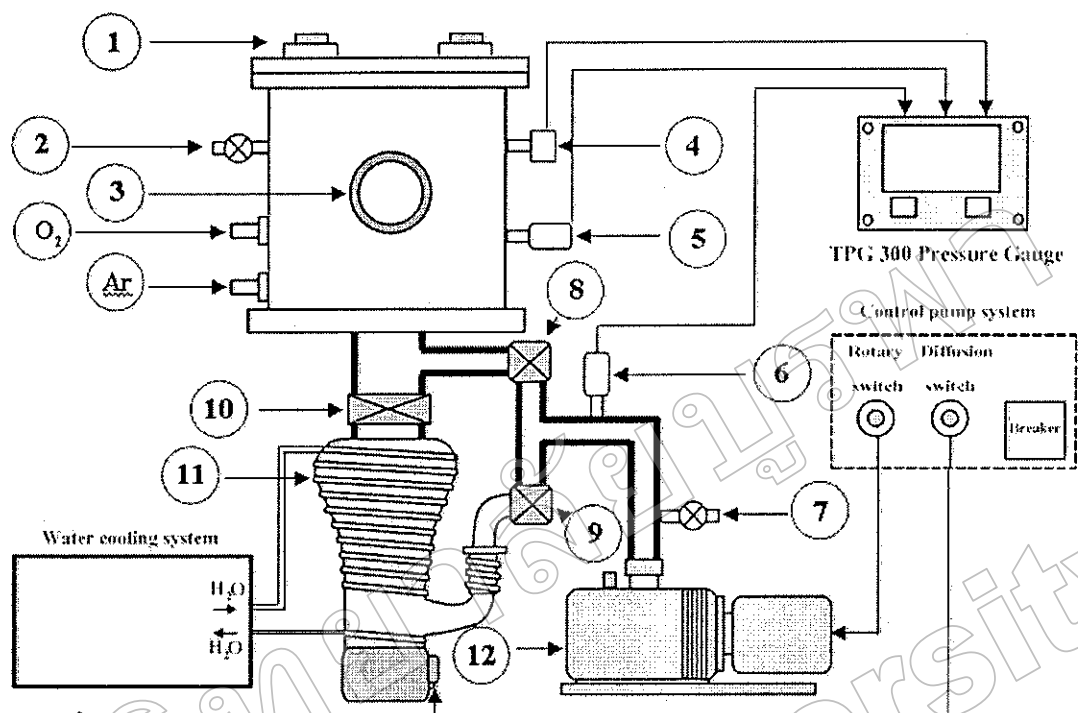
ภาพที่ 3-1 เครื่องเคลือบในสุญญากาศที่ใช้ในงานวิจัย

ภาพที่ 3-2 ส่วนประกอบหลักของส่วนจากระบบการเคลือบของเครื่องเคลือบ

การสร้างสถานะสุญญากาศ

ก่อนการเคลือบฟิล์มในภาชนะสุญญากาศด้วยวิธีสปัตเตอริง จำเป็นต้องทำความดันในภาชนะสุญญากาศให้อยู่ในสถานะสุญญากาศที่ระดับสุญญากาศสูง (High Vacuum) ความดันประมาณ 10^{-3} - 10^{-7} mbar เพื่อลดการปนเปื้อนของฟิล์มที่เคลือบได้เนื่องจากการคงค้างของแก๊สในภาชนะสุญญากาศ (Residual Gas) โดยในการสร้างสถานะสุญญากาศจะใช้ระบบเครื่องสูบลูญากาศ ประกอบด้วยเครื่องสูบบแบบแพร่ไอ (Diffusion Pump) หนุนหลังด้วยเครื่องสูบลูกโรตารี (Rotary Pump) ที่ต่อเข้ากับภาชนะสุญญากาศด้วยท่อและมีวาล์วควบคุมการปิด-เปิดดังแสดงในภาพที่ 3-3 โดยในตอนต้นจะใช้เครื่องสูบลูกโรตารีเพื่อลดความดันในภาชนะสุญญากาศจากความดันบรรยากาศเป็นความดันต่ำประมาณ 10^{-2} mbar ซึ่งสามารถอ่านค่าความดันที่ได้จากหัววัดแบบพิรานี่ ต่อมาจะใช้เครื่องสูบบแบบแพร่ไอ เพื่อลดความดันในภาชนะสุญญากาศจาก 10^{-2} mbar ให้ลดลงอยู่ในช่วงความดัน 10^{-5} - 10^{-7} mbar โดยอ่านความดันที่ได้จากหัวอ่านแบบเพนนิ่ง

ภาพที่ 3-3 โค้ดแกรมระบบเครื่องสูบลูญากาศ ของระบบเคลือบสปีดเตอร์ริง

1. คาโทด (Cathode)	7. วาล์วปล่อย (Vent Valve)
2. วาล์วปล่อย (Vent Valve)	8. วาล์วหยาบ (Roughing Valve)
3. หน้าต่าง (Window)	9. วาล์วท้าย (Backing Valve)
4. หัวอ่านแบบเพนนิ่ง (Penning Gauge)	10. วาล์วสุญญากาศสูง (High Vacuum Valve)
5. หัวอ่านแบบพิรานี (Pirani Gauge)	11. เครื่องสูบบแบบแพร่ไอ (Diffusion Pump)
6. หัวอ่านแบบพิรานี (Pirani Gauge)	12. เครื่องสูบลูกโรตารี (Rotary Pump)

สำหรับการขั้นตอนการสร้างภาวะสุญญากาศมีดังนี้

1. ตรวจสอบวาล์วหยาบ (หมายเลข 8), วาล์วท้าย (หมายเลข 9) และวาล์วสุญญากาศสูง (หมายเลข 10) ให้อยู่ในสภาพปิดทั้งหมด
2. เปิดสวิตช์หลัก เพื่อจ่ายไฟฟ้าให้แก่อุปกรณ์ต่าง ๆ ของเครื่องสปีดเตอร์ริง เช่น ระบบวัดความดันและระบบควบคุมการทำงานของระบบปั๊มสุญญากาศ เป็นต้น หลังจากนั้นเปิดสวิตช์ Rotary เพื่อให้เครื่องสูบลูกโรตารี (หมายเลข 12) ทำงาน
3. ทำการปั๊มอากาศออกจากเครื่องสูบบแบบแพร่ไอ โดยใช้ เครื่องสูบลูกโรตารี โดยเปิดวาล์วท้าย เพื่อให้เครื่องสูบลูกโรตารี ปั๊มอากาศออกจากเครื่องสูบบแบบแพร่ไอ (หมายเลข 11)

จนความดันในเครื่องสุญญากาศแบบแฟรไอ เมื่ออ่านจากพิรานีเกจ (หมายเลข 6) มีค่าน้อยกว่า 10^{-2} mbar ซึ่งเป็นความดันที่เครื่องสุญญากาศแบบแฟรไอ สามารถทำงานได้ พร้อมทั้งเปิดสวิตช์ Diffusion เพื่อให้ตัวทำความร้อนของเครื่องสุญญากาศแบบแฟรไอ ทำงานเป็นการเริ่มต้มน้ำมัน ใช้ประมาณ 20 นาที

4. ในระหว่างการต้มน้ำมันนำวัสดุรองรับที่ต้องการเคลือบวางในภาชนะสุญญากาศ โดยก่อนวางวัสดุรองรับต้องตรวจความดันใน ภาชนะสุญญากาศ ยังคงอยู่ในสภาวะเป็นสุญญากาศหรือไม่ ถ้ายังเป็นสุญญากาศ ก็ทำการเปิดวาล์วปล่อย เพื่อให้อากาศเข้าสู่ภาชนะสุญญากาศ จนความดันในภาชนะสุญญากาศเท่ากับความดันบรรยากาศ หลังจากนั้นทำการเปิดฝาครอบภาชนะสุญญากาศออก นำวัสดุรองรับที่ต้องการเคลือบไปวาง ปิดฝาครอบและปิดวาล์วปล่อยให้สนิท

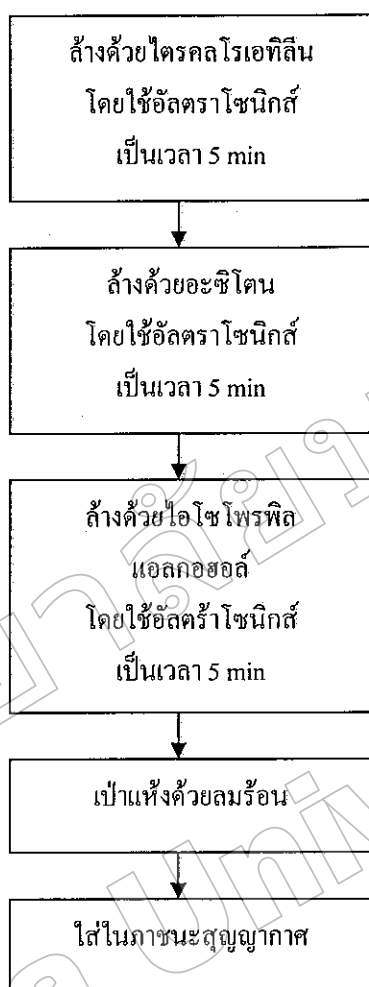
5. สร้างสภาวะสุญญากาศขั้นต้นในภาชนะสุญญากาศโดยใช้เครื่องสูบลมโรตารี โดยการปิดวาล์วท้าย แล้วเปิดวาล์วหยาบเพื่อให้เครื่องสูบลมโรตารีสูบลมอากาศออกจากภาชนะสุญญากาศ จนความดันในภาชนะสุญญากาศ มีค่าประมาณ 10^{-2} mbar (อ่านจากหัวอ่านแบบพิรานี หมายเลข 5)

6. เมื่อต้มน้ำมันจนครบ 20 นาที ทำการสร้างสภาวะสุญญากาศสูง ในภาชนะสุญญากาศ ด้วยเครื่องสุญญากาศแบบแฟรไอ โดยปิดวาล์วหยาบ แล้วเปิดวาล์วท้าย หลังจากนั้นเปิดวาล์วสุญญากาศสูง เพื่อให้เครื่องสุญญากาศแบบแฟรไอ สูบลมอากาศออกจากภาชนะสุญญากาศเพื่อทำความดันในภาชนะสุญญากาศให้อยู่ในระดับสภาวะสุญญากาศสูง หรืออยู่ในช่วง 10^{-5} - 10^{-6} mbar

7. จับเวลาและรอนจนความดันในภาชนะสุญญากาศมีค่าประมาณ 3×10^{-5} mbar ซึ่งกำหนดให้เป็นค่าความดันพื้น (Base Pressure) ก่อนเริ่มกระบวนการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์

ขั้นตอนการเตรียมวัสดุรองรับสำหรับการเคลือบฟิล์มบาง

วัสดุรองรับที่ใช้สำหรับการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ในงานวิจัยนี้มี 2 ชนิด คือ กระดาษสไลด์ และซีดีคอนเวเฟอร์ วัสดุรองรับนี้ก่อนนำมาศึกษาหรือเคลือบฟิล์มจะต้องนำมาทำความสะอาดสิ่งสกปรกได้แก่ คราบฝุ่นไขมัน สารอินทรีย์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผิววัสดุรองรับที่สะอาด ทำให้ฟิล์มที่เคลือบยึดติดแน่นลงบนผิวหน้าของวัสดุรองรับ สำหรับการทำความสะอาดวัสดุรองรับ เริ่มจากนำวัสดุรองรับไปล้างด้วยไตรคลอโรเอทิลีน (Trichloroethylene) โดยใช้อัลตราโซนิกส์ เป็นเวลา 5 นาที จากนั้นนำไปล้างด้วยอะซิโตน (Acetone) โดยใช้อัลตราโซนิกส์ เป็นเวลา 5 นาที แล้วนำไปล้างต่อด้วยไอโซโพรพานอล (Isopropanol) โดยใช้อัลตราโซนิกส์อีก 5 นาที นำวัสดุรองรับขึ้นโดยใช้คีมจับ เป่าด้วยลมร้อนให้แห้ง จากนั้นนำวัสดุรองรับใส่เข้าไปในภาชนะสุญญากาศเพื่อรอการเคลือบ

ภาพที่ 3-4 ขั้นตอนการล้างวัสดุรองรับ

ขั้นตอนการเคลือบฟิล์มบางไททานเนียมไดออกไซด์

การเคลือบฟิล์มบางไททานเนียมไดออกไซด์ในภาชนะสุญญากาศด้วยวิธี รีแอคทีฟ ดีซี สปีดเตอร์ของงานวิจัยนี้มีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้ แหล่งจ่าย ไฟฟ้ากระแสตรงถูกติดตั้งเข้ากับระบบเคลือบโดยต่อสวิตช์ไฟฟ้าลงเข้ากับขั้วคาโทดและต่อสวิตช์ไฟฟ้าบวก (หรือ Ground) กับภาชนะสุญญากาศ เป้าไททานเนียมจะถูกติดตั้งกับขั้วคาโทด โดยด้านบนของคาโทดจะต่อกับระบบไหลเวียนน้ำเย็นเพื่อใช้ระบายความร้อนที่เกิดขึ้นบริเวณคาโทดจากการสปีดเตอร์ของไอออนอาร์กอนที่บริเวณผิวหน้าเป้า ส่วนวัสดุรองรับถูกวางบนแผ่นรองรับที่ติดตั้งบนแท่นวางที่สามารถเคลื่อนที่ขึ้นลงได้ ชัตเตอร์ (Shutter) ใช้สำหรับกั้นระหว่างวัสดุรองรับกับเป้าสารเคลือบ เพื่อป้องกันการเคลือบผิววัสดุรองรับในระหว่างกระบวนการทำความสะอาดหน้าเป้า (Pre Sputtering) ส่วนอุปกรณ์ Control Unit ที่เชื่อมต่อกับของเครื่องควบคุมการปล่อยแก๊สอย่างละเอียด (Mass Flow

Controller; MFC) ใช้บังคับการทำงานของเครื่องควบคุมการปล่อยแก๊สอย่างละเอียด เพื่อควบคุมอัตราการไหลของแก๊สอาร์กอนและออกซิเจนที่เข้าสู่ภาชนะสุญญากาศ โดยค่าอัตราการไหลของแก๊สจะมีหน่วย เป็น Standard Cubic Centimeter per Minute at STP (SCCM)

ขั้นตอนในการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์มีรายละเอียดดังนี้

1. นำวัสดุรองรับ คือ กระดาษโลหะและซิลิกอนเวเฟอร์ วางไว้บนแท่นวางวัสดุรองรับ โดยมีระยะห่างจากเป่าสารเคลือบเป็น 10 cm ปิดชุดเตอร์หน้าเป่าไททาเนียม แล้วปิดฝาภาชนะสุญญากาศ
2. สร้างสภาวะสุญญากาศในภาชนะสุญญากาศ จนความดันในภาชนะสุญญากาศมีค่าประมาณ 3×10^{-5} mbar ซึ่งจะใช้เป็นค่าความดันพื้น (P_0) ของระบบก่อนที่จะทำการเคลือบฟิล์มบันทึกค่าความดัน P_0 ที่อ่านได้
3. ทำความสะอาดหน้าเป่าสารเคลือบเป็นเวลา 3 นาที
4. ปล่อยแก๊สอาร์กอนและแก๊สออกซิเจนเข้าสู่ภาชนะสุญญากาศ ตามค่าที่กำหนดไว้
5. ป้อนศักย์ไฟฟ้าลบให้แก่คาโทด จนกระทั่งเกิดกระบวนการ โกลว์ดีสชาร์จขึ้นโดยชุดเตอร์ยังคงปิดกั้นระหว่างคาโทดกับวัสดุรองรับ เริ่มกระบวนการเคลือบฟิล์มไททาเนียมไดออกไซด์ โดยการเปิดชุดเตอร์ที่ปิดหน้าเป่าไททาเนียมออก เพื่อเริ่มกระบวนการเคลือบฟิล์มลงบนวัสดุรองรับ พร้อมทั้งบันทึกผลค่าต่างศักย์ไฟฟ้า (V) ค่ากระแสไฟฟ้า (I) และความดันรวม (P_t) ที่เกิดขึ้นขณะเริ่มเคลือบฟิล์ม ทำการเคลือบฟิล์ม ตามเวลา (t) ที่กำหนด
6. หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเคลือบฟิล์ม ปิดแหล่งจ่ายไฟ ปิดแก๊สอาร์กอน ปิดแก๊สออกซิเจน และปล่อยอากาศเข้าไปในภาชนะสุญญากาศ เพื่อนำวัสดุรองรับออก

การทดลองเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ

ขั้นนี้เป็นการทดลองเคลือบฟิล์มไททาเนียมไดออกไซด์ ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อที่จะศึกษาโครงสร้างและคุณสมบัติทางแสงของฟิล์มที่เคลือบได้ โดยเงื่อนไขที่ใช้ในการเคลือบประกอบด้วย การหาเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ การหาอัตราเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ การอบอ่อนฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ที่อุณหภูมิต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การหาเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์

การทดลองนี้เป็นหาอัตราส่วนแก๊สอาร์กอนต่อแก๊สออกซิเจนที่เหมาะสมสำหรับเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ โดยให้ตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ทำการทดลองโดยนำแผ่นซิลิกอน ใส่ในเครื่องเคลือบจากนั้นเคลือบฟิล์มตามเงื่อนไขในตารางที่ 3-1 ทั้งนี้ระหว่างการเคลือบบันทึก

การโกล์วดีสซาร์จและความดันขณะเคลือบ เมื่อเคลือบเรียบร้อยแล้วตรวจสอบฟิล์มบางที่ได้ เบื้องต้นด้วยตาเปล่าโดยพิจารณาสีและลักษณะของฟิล์ม จากนั้นนำฟิล์มที่เคลือบได้ไปตรวจสอบ โครงสร้างด้วย XRD สุดท้ายนำฟิล์มไปอบอ่อนด้วยเตาอบในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 500 °C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นปล่อยให้เย็นแล้วจึงนำไปตรวจสอบโครงสร้างด้วย XRD

ตารางที่ 3-1 เงื่อนไขการเคลือบฟิล์มบางไททานเนียมไดออกไซด์ที่อัตราส่วนแก๊สอาร์กอนต่อ แก๊สออกซิเจนต่าง ๆ

เงื่อนไข	รายละเอียด
เป้าสารเคลือบ	ไททานเนียม (99.97%)
วัสดุรองรับ	ซิลิกอนเวเฟอร์
อุณหภูมิวัสดุรองรับ	อุณหภูมิห้อง
ความดันฐาน (mbar)	3.0×10^{-5}
กำลังไฟฟ้า (watt)	120
ระยะระหว่างเป้าสารเคลือบถึงวัสดุรองรับ (cm)	10
อัตราส่วนแก๊สอาร์กอนต่อแก๊สออกซิเจน	1: 2, 1: 4, 1: 8
เวลาที่ใช้ในการเคลือบ (min)	180

2. การหาอัตราเคลือบของฟิล์มบางไททานเนียมไดออกไซด์

ความหนาของฟิล์มบางในงานวิจัยนี้จะควบคุมด้วยเวลาที่ใช้เคลือบ (ซึ่งสามารถหาได้จากอัตราเคลือบ) รวมถึงนำไปตรวจสอบด้วยเทคนิค AFM ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอัตราเคลือบของ ฟิล์มบางไททานเนียมไดออกไซด์ จากเครื่องเคลือบที่ใช้ในการทดลอง งานวิจัยนี้ได้ทดลองหาอัตรา เคลือบของฟิล์มบางไททานเนียมไดออกไซด์โดยการเคลือบฟิล์มด้วยเงื่อนไขดังตารางที่ 3-2 จากนั้น นำฟิล์มบางที่เคลือบได้ไปวัดความหนาด้วยเทคนิค AFM สุดท้ายจึงนำความหนาฟิล์มที่เวลาต่าง ๆ มาเขียนกราฟหาอัตราเคลือบ

ตารางที่ 3-2 เงื่อนไขการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์สำหรับหาอัตราเคลือบ

เงื่อนไข	รายละเอียด
เป้าสารเคลือบ	ไททาเนียม (99.97%)
วัสดุรองรับ	ซิลิกอนเวเฟอร์
อุณหภูมิวัสดุรองรับ	อุณหภูมิห้อง
ความดันฐาน (mbar)	3.0×10^{-5}
ความดันรวมขณะเคลือบ (mbar)	5.0×10^{-3}
กำลังไฟฟ้า (watt)	200
ระยะระหว่างเป้าสารเคลือบถึงวัสดุรองรับ (cm)	10
อัตราส่วนแก๊สอาร์กอนต่อแก๊สออกซิเจน	1: 4
เวลาที่ใช้ในการเคลือบ (min)	60, 120, 240, 360, 480

3. การเตรียมฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์สำหรับศึกษาผลของอุณหภูมิต่อ

ขั้นนี้เป็นการเตรียมฟิล์มไททาเนียมไดออกไซด์สำหรับใช้ในการศึกษาผลของอุณหภูมิ

อบอ่อนที่มีต่อโครงสร้างและสมบัติทางแสงของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ การทดลองทำโดยนำวัสดุรองรับประกอบด้วย กระดาษสไลด์ (สำหรับศึกษาสมบัติทางแสง) แผ่นซิลิกอน (สำหรับศึกษาโครงสร้างผลึกและลักษณะพื้นผิว) ใส่ในเครื่องเคลือบจากนั้นเคลือบฟิล์มตามเงื่อนไขในตารางที่ 3-3 จากนั้นนำฟิล์มบางที่เคลือบได้ไปตรวจสอบโครงสร้างผลึกด้วยเทคนิค XRD วัดสมบัติการส่งผ่านแสงด้วย Spectrophotometer สุดท้ายตรวจสอบลักษณะพื้นผิวและความหนาด้วยเทคนิค AFM จากนั้นนำฟิล์มบางที่เคลือบได้ไปอบอ่อนด้วยเตาอบในบรรยากาศปกติที่อุณหภูมิ 100°C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ปล่อยให้เย็นแล้วนำฟิล์มที่อบแล้วไปตรวจสอบโครงสร้างผลึกด้วยเทคนิค XRD วัดการส่งผ่านแสงด้วย Spectrophotometer และตรวจสอบลักษณะพื้นผิวด้วยเทคนิค AFM จากนั้นนำฟิล์มที่ผ่านการอบอ่อนที่อุณหภูมิ 100°C และวิเคราะห์แล้ว มาอบอ่อนซ้ำด้วยเตาอบในบรรยากาศปกติ โดยในแต่ละครั้งจะเพิ่มอุณหภูมิขึ้นครั้งละ 100°C จนถึง 500°C โดยทุกครั้งที่นำฟิล์มมาอบอ่อนซ้ำจะนำฟิล์มไปวิเคราะห์ด้วย XRD Spectrophotometer และ AFM ทุกครั้ง

ตารางที่ 3-3 เงื่อนไขการเคลือบฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ที่อุณหภูมิอบอ่อนต่าง ๆ เพื่อศึกษาสมบัติต่าง ๆ

เงื่อนไข	รายละเอียด
เป้าสารเคลือบ	ไททาเนียม (99.97%)
วัสดุรองรับ	ซิลิกอนเวเฟอร์
อุณหภูมิวัสดุรองรับ	อุณหภูมิห้อง
ความดันฐาน (mbar)	3.0×10^{-5}
ความดันรวมขณะเคลือบ (mbar)	5.0×10^{-3}
กำลังไฟฟ้า (watt)	200
ระยะระหว่างเป้าสารเคลือบถึงวัสดุรองรับ (cm)	10
อัตราส่วนแก๊สอาร์กอนต่อแก๊สออกซิเจน	1: 4
เวลาที่ใช้ในการเคลือบ (min)	360
อุณหภูมิอบอ่อน ($^{\circ}\text{C}$)	100, 200, 300, 400, 500
เวลาที่ใช้ในการอบอ่อน (hr.)	1

การศึกษาสมบัติของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์

ขั้นนี้เป็นนำฟิล์มไททาเนียมไดออกไซด์ ที่เคลือบได้และที่ผ่านการอบอ่อนที่อุณหภูมิต่าง ๆ มาศึกษาโครงสร้างผลึก ลักษณะพื้นผิว และสมบัติทางแสง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาโครงสร้างผลึกของฟิล์มบาง

โดยนำวัสดุรองรับที่เป็นซิลิกอนเวเฟอร์ที่ผ่านการเคลือบแล้ว มาทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง X-Ray Diffractometer เพื่อหาโครงสร้างผลึกของฟิล์มบางไททาเนียมไดออกไซด์ที่เกิดขึ้น โดยจะใช้ $\text{Cu-K}\alpha$ เป็นแหล่งกำเนิดรังสีเอกซ์ ใน Mode Low Angle กำหนดมุมวัดอยู่ในช่วง 20° - 65° สเตปครัมที่วัดได้จะบันทึกอยู่ในรูปแบบการเลี้ยวเบนรังสีเอกซ์ เปรียบเทียบค่ามุม 2θ ที่ตำแหน่งความเข้มสูงสุดกับมาตรฐานอ้างอิงของแฟ้ม JCPDS เพื่อหารูปแบบโครงสร้างผลึกของฟิล์มต่อไป

2. การศึกษาลักษณะพื้นผิวของฟิล์มบาง

โดยนำวัสดุรองรับที่เป็นซิลิกอนเวเฟอร์ที่ผ่านกระบวนการเคลือบแล้ว มาทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง Atomic Force Microscopy เพื่อสังเกตลักษณะพื้นผิวของฟิล์มบาง โดยมีความละเอียดในระดับนาโนสเกล (Nano Scale)

3. การศึกษาสมบัติทางแสงของฟิล์มบาง

สมบัติทางแสงของฟิล์มบางจะเป็นการวัดค่าการส่งผ่านแสงบนวัสดุรองรับที่เป็นกระจกใสด้วยเครื่อง Spectrophotometer ซึ่งจะได้ค่าเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสงของฟิล์มบางที่เคลือบบนกระจกใส

4. การหาดัชนีหักเหและสัมประสิทธิ์การดับสูญจากสเปกตรัมการส่งผ่านแสง

ดัชนีหักเหและสัมประสิทธิ์การดับสูญของฟิล์มบางหาจากวิธี Envelope โดยจะใช้ข้อมูลจากสเปกตรัมการส่งผ่านแสงในการคำนวณซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

4.1 การหาดัชนีหักเห (n)

4.1.1 นำฟิล์มบางที่เคลือบบนกระจกใสไปทำการวัดเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสงด้วยเครื่อง spectrophotometer

4.1.2 นำเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสงไปทำการเขียนกราฟ โดยให้แกน x เป็นแกนของความยาวคลื่น และแกน y เป็นแกนของเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสง

4.1.3 สร้างของกรอบสเปกตรัมการส่งผ่านแสงโดยการลากเส้นผ่านค่าสูงสุด (T_M) และค่าต่ำสุด (T_m) ของสเปกตรัมการส่งผ่านแสงตลอดช่วงความยาวคลื่นที่สนใจ ดังภาพที่ 3-5

4.1.4 ลากเส้นตรงตั้งฉากกับแกน x ที่ความยาวคลื่นที่สนใจให้ตัดกับของที่สร้างขึ้น ดังภาพที่ 3-6

4.1.5 นำค่า T_M และ T_m ที่ได้ไปแทนในสมการ 50

$$N = 2n_2 \frac{T_M - T_m}{T_M T_m} + \frac{n_2^2 + 1}{2} \quad (50)$$

เมื่อ n_2 คือ ดัชนีหักเหของกระจกใส

4.1.6 นำค่า N ที่ได้ไปแทนในสมการ 51 จะได้ค่า n ของแต่ละความยาวคลื่น

$$n = \sqrt{N + \sqrt{N^2 - n_2^2}} \quad (51)$$

4.2 การหาสัมประสิทธิ์การดับสูญ (k)

4.2.1 นำฟิล์มบางที่เคลือบบนกระจกใสไปวัดเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสงด้วยเครื่อง Spectrophotometer

4.2.2 นำเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสงไปทำการเขียนกราฟ โดยให้แกน x เป็นแกนของความยาวคลื่น และแกน y เป็นแกนของเปอร์เซ็นต์การส่งผ่านแสง

4.2.3 สร้างของคอบสเปกตรัมการส่งผ่านแสงโดยการลากเส้นผ่านค่าสูงสุด (T_M) และค่าต่ำสุด (T_m) ของสเปกตรัมการส่งผ่านแสงตลอดช่วงความยาวคลื่นที่สนใจ ดังภาพที่ 3-5

4.2.4 ลากเส้นตรงตั้งฉากกับแกน x ที่ความยาวคลื่นที่สนใจให้ตัดกับของที่สร้างขึ้น ดังภาพที่ 3-6

4.2.5 นำค่า T_M และ T_m ที่ได้ไปแทนในสมการ 52

$$T = \sqrt{T_M T_m} \quad (52)$$

4.2.6 นำดัชนีหักเหของฟิล์มและดัชนีหักเหของกระจกสไลด์แทนค่าในสมการที่ 53, 54 และ 55

$$X_1 = \left[\frac{1-n}{1+n} \right]^2 \quad (53)$$

$$X_2 = \left[\frac{n-n_2}{n+n_2} \right]^2 \quad (54)$$

$$X_3 = \left[\frac{n_2-1}{n_2+1} \right]^2 \quad (55)$$

4.2.7 นำค่า X_1 , X_2 และ X_3 แทนค่าในสมการที่ 56 และ 57

$$P = (X_1 - 1)(X_2 - 1)(X_3 - 1) \quad (56)$$

$$Q = 2T(X_1 X_2 + X_1 X_3 - 2X_1 X_2 X_3) \quad (57)$$

4.2.8 นำค่า P, Q และ T แทนค่าในสมการที่ 58

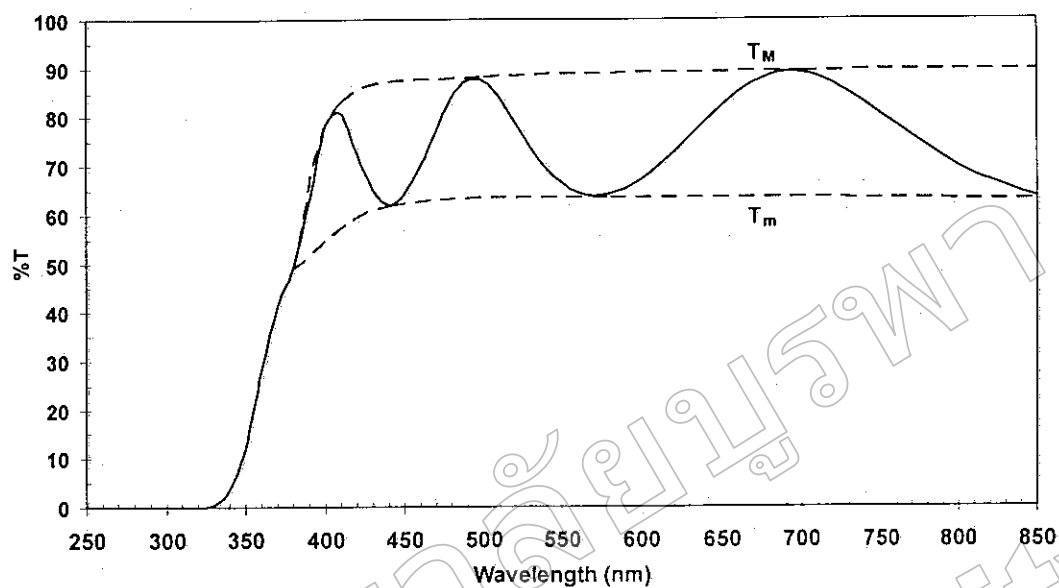
$$X = \frac{P + \sqrt{P^2 + 2QT(1 - X_2 X_3)}}{Q} \quad (58)$$

4.2.9 นำค่า X แทนในสมการที่ 59

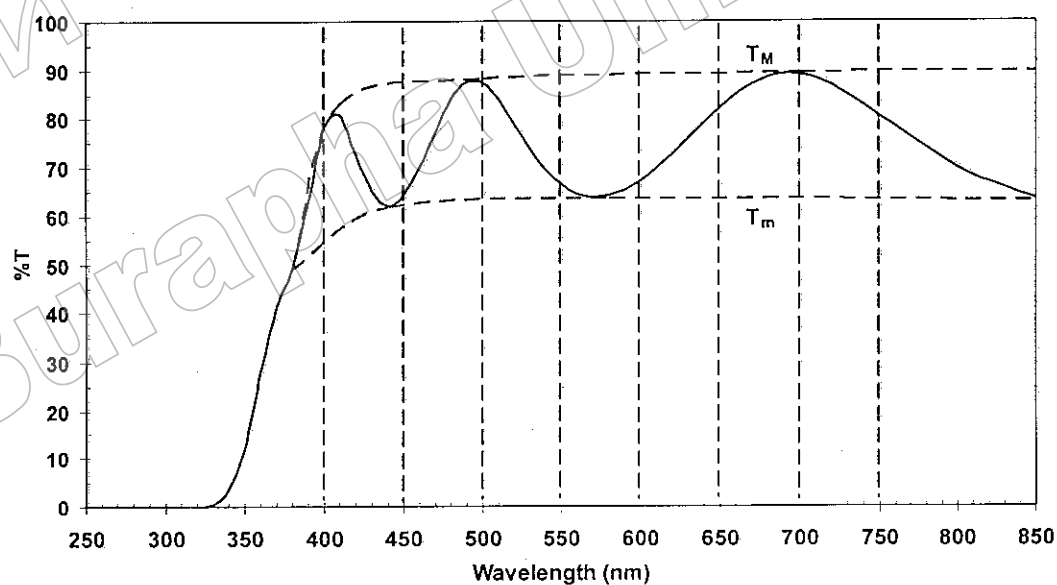
$$\alpha(\lambda) = \frac{-\ln X}{d} \quad (59)$$

4.2.10 แทนค่า α ในสมการที่ 60 จะได้ค่า k ของแต่ละความยาวคลื่นที่สนใจ

$$k = \frac{\alpha(\lambda)\lambda}{4\pi} \quad (60)$$

ภาพที่ 3-5 ตัวอย่างของ (Envelope) กรอบสเปกตรัมการส่งผ่านแสงสำหรับการคำนวณหา
ดัชนีหักเห สัมประสิทธิ์การดูดกลืน

ภาพที่ 3-6 ตัวอย่างเส้นตั้งฉากที่ความยาวคลื่นที่สนใจ